

ನೇಸರು

₹5/-

ತಿಂಗಲೋಲೆ

PAGES 24

APRIL 2018

Nesaru Tingalole

Vol. XXXVI - 4

ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2402 4647, 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ರಾಮನವಮಿ ಪೂಜಾ ಸಮಾರಂಭ

ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಮನವಮಿಯನ್ನು 25.03.2018ರ ಭಾನುವಾರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಲದ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ರಾಮನವಮಿ ಭಾನುವಾರ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಪೂಜೆ, ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಸುರೇಶ ಭಟ್ಟರು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ಯಾಮಲಾ ರಾಧೇಶ್ ಅವರು ಸುಮಾರು 1 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ರಾಮ ಭಜನೆಗಳ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ಅವರೂ ಸಹ ಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದರು.

ನಂತರ ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ, ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದಗಳ ವಿನಿಯೋಗ ನಡೆಯಿತು.

ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಸ್ನೇಹ ಸಮ್ಮಿಲನ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ರಸಮಂಜರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯ - ಶೈಲಿನಿ ರಾವ್

ಮುಂಬಯಿ ಮಾಟುಂಗ್ ಪೂರ್ವದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಸಮ್ಮಿಲನ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಸಂಗೀತ ರಸಮಂಜರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶಾ. 24.03.2018 ರಂದು ಸಂಜೆ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ತಳಮಹಡಿ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಂಗೀತ ರಸಮಂಜರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ಪಿ. ಅಂಗಡಿಯವರು ಮಾಡಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಶೀಲಾ ದೇವಾಡಿಗರು ಗಣಪತಿ ದೇವರೆ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಪಳೆಯ

ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಹಾಡಿದರು. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕರಾದ ಸುಶೀಲ, ವಾಣಿ ಜಯರಾಂ, ಎಸ್. ಜಾನಕಿ, ಎಸ್.ಪಿ. ಬಾಲಸುಬ್ರಮಣ್ಯನ್ ಅಲ್ಲದೆ ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಮುಂತಾದವರು ಹಾಡಿದ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳನ್ನು ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು ತಬಲಾ ವಾದಕರಾಗಿ ಜನಾರ್ದನ್ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಪಕ್ಕವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಗೋಕುಲ ಕಲಾವೃಂದದ ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಿನಿರಾವ್ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ವತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಿ ರಜನಿ ವಿ. ಪೈ ಶಾಲು ಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪ ಗುಚ್ಚ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ರಸಮಂಜರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ದೇವಾಡಿಗರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯವರು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಯೋಜಕರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಎಸ್. ಕೆ. ಭವಾನಿಯವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಿ. ಎಸ್. ನಾಯಕರು ಸಂಘವು ಕಳೆದ 81 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸಹಕಾರ ಕೋರಿದರು.

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು :

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

❖ ❖ ❖

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ

ನೀಲಕಂಠ

❖ ❖ ❖

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

❖ ❖ ❖

ನೇಸರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. - ಸಂ

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

❖ ❖ ❖

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ :

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

393, ಭಾವ ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,

ಮಾಟುಂಗ,

ಮುಂಬಯಿ-400 019.

© 24024647 / 2403 7065

Email :

mysoreassociation.mumbai@gmail.com

Website :

www.mysoreassociation.in

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 28

ಏಪ್ರಿಲ್ 2018

ಸಂಚಿಕೆ 3

'ನೇಸರು'ವಿನ ಸಂಪಾದಕೀಯ ನೀತಿ

ಈಚೆಗೆ 'ನೇಸರು'ವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲೋಸುಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರಹಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ನಲವಿನ ಸುದ್ದಿ. ಅಂತೆಯೇ ಓದುಗರಿಂದಲೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಒಸಗೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದೂ ನಲವಿನ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಈವರೆಡೂ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೇಸರು ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ.

'ನೇಸರು'ವಿನಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪ್ರವಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಣಕಾಸು, ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬರಹಗಳಿಗೆ, ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಬರಹಗಳೂ ಕೂಡ, ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ಒಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ 300 ರಿಂದ 350 ಪದಗಳು ಕೂರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 700 ಪದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬರಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದೆಂದು, ನಾವುಗಳು ತಲೆಬಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ ಕೃತಿಯ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದು ಸ್ವಂತದ್ದಾಗಿರಬೇಕು, ವರದಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೂಲ ಕೃತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳೂ ಕೂಡ, ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿರಬೇಕು.

ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಬರಹಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮಾತ್ರ - ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರಬಾರದು.

'ನೇಸರು' ಒಂದು ವರದಿ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿ ಓಲೆಯಲ್ಲ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಅದರದ್ದು. ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಬಂದ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಓದುಗರ ಓಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ತಗಲುವ ದರಗಳನ್ನು ಪುಟ 23 ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳು 'ನೇಸರು'ವಿನ ನೀತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ತಂತ್ರ, ರಾಜಕೀಯ ಗಳಿಗಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ನೇಸರುವಿಗೆ ಸಲ್ಲವು.

ಏಕೆಂದರೆ ನಡೆ -ನುಡಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳು.

- ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಗೋಟ ಪಂಜರದಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಗೆಳತಿ 'ಪಟ್ಟಾಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಲಿಡಲೂಬಾರದು. ಆ ಸೆಕ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಹೇಗೆ ಥೈವ್ ಆಗಿದೆಯೆಂತ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ಕಸ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಪಂಜರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಾರ್. ಅಸಹ್ಯ... ..' ಎಂದು ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

ಶಾಂತ, ಸುಂದರ ಬೀಚ್ ಟೌನ್ ಆಗಿದ್ದ ಪಟ್ಟಾಯಾದ ರೂಪ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಜೂನ್ 29, 1959 ರಂದು. ರಜಾದ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಅಮೆರಿಕನ್ ಸೈನಿಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಳೆಯ ಚಿಲುವೆಯರೊಡನೆ ಒಡನಾಡಿ, ಮೋಜು ಮಾಡಿ ಮರಳಿ ಹೋದಾಗ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕರು, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಶಾಂತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ಯುವಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಾಗಿ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗಿ ಈಗ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧೆಡೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪಟ್ಟಾಯಾ ಕೀರ್ತಿ ಕೂಡ 'ಸ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಡ್ ಸೆಕ್ಸ್ ರಿಸಾರ್ಟ್' ಎಂದೆ ಹಬ್ಬಿದೆ ಈ ಸೆಕ್ಸ್ ಉದ್ಯಮದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಗುರಿ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿರುವ 12 ಮಿಲಿಯನ್ ಅಂಗವಿಲಕರು. ಈ ಪಟ್ಟಾಯಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 4,00,000. ಅದರಲ್ಲಿ 3000 ಜನ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವೇಶ್ಯೆಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು. ಇಲ್ಲಿನ ಹೋಟೆಲ್ ರೂಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 800 ಬಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಡಾಲರ್‌ಗಳ ಹಣದ ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ದಂಧೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ನೂರಾರು ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಬೇಡಿಕೆ - ಸರಬರಾಜು ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ತಗ್ಗಿಸಲು, ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೇಗಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಥೈಲ್ಯಾಂಡಿನ ಒಂದು ಮುಖ.

ಆದರೆ ಥೈಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಟಸ್ಸಾನಿ ಥರದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಟಸ್ಸಾನಿ ಪರಿಚಯವಾದದ್ದು ಬ್ಯಾಂಕಾಕಿನಲ್ಲಿ. ನಮಗವಳು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು 'ಕಿಮ್' ಎಂದು. ಅವಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಗೈಡ್ ಆಗಿದ್ದಳು.

ಈ ಕಿಮ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷ. ಥೈ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತಾಡಿದರೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ತುಂಬಾ ಉತ್ತಾಹಿ. ಗಂಡ ಇನ್ನಾವುದೋ ಟೂರ್ ಆಪರೇಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಟೈಮ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಗೆಳೆಗೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ನಗು ನಗುತ್ತಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಿಮ್ ನಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಗೈಡ್ ಆದಳು. ನಾವು ಹೊರಡುವ ದಿನ ಅವಳು ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿದ್ದು, ಅವಳ ಹೆಸರು ಟಸ್ಸಾನಿ ಎಂದು. ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಅಚ್ಚರಿ ನೋಡಿ ನಕ್ಕಳು. 'ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಟೂರಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯುರೋಪ್, ಅಮೆರಿಕಾಗಳಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಕಿಮ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದಳು. ಥೈಲ್ಯಾಂಡಿನ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮುಖದ ಪರಿಚಯ ನಮಗಾಗ ಆಗಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕಿಮ್‌ನಂಥವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ಲೋಟಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಫುಟ್ ಮಸಾಜ್ ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಹೂವಿನಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕಾಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ತಿಂಡಿ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಇವರೇ. ಅಲ್ಲೇ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ನೂಡಲ್ಸ್, ಸೂಪ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅಗ್ಗದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಿಮ್ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಥೈಲ್ಯಾಂಡಿನ ತುಂಬಾ ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾದ, ಶುಚಿಯಾದ, ಅಗ್ಗವಾದ ಅಡಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಈ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗಳೊಡನೆ ನಗುನಗುತ್ತಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ, ಒಳ್ಳೆ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಥೈಲ್ಯಾಂಡಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಈ ಮುಖ ಸಮಾಧಾನ ತರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದರೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಸೆಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲವೇ?

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹಿಂಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಮಗು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದರ ಗಾಯ ಹೇಗಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಆ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಗಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ, ಅಂದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕೂಡ ಸಂಶಯದ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಶಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದವು.

ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರ 10 ವರ್ಷದ ಮಗಳು ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಕೈಗೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ತಂದೆ ಮಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಾಯಿತು.

ಉಮಾ ರಾವ್

ತಂದೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸೋಶಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್‌ಗಳು, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಆ ಗಾಯ ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಆ ಪೆಟ್ಟು ತಗುಲಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿ ಅವಳೊಬ್ಬಲೇ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಂದೆಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ಏಟಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತಂದೆ, ಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣ, ಚೈನೀಸ್ ಕುಟುಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, 2 ವರ್ಷದ ಮಗು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗೆ ಶಾಪಿಂಗ್‌ಗಂದು ಹೋದರು. ಶಾಪಿಂಗ್ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ದಣಿದ ಮಗು ವಿಪರೀತ ರಚ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರಮಿಸಲು ತಂದೆ ತಾಯಿ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮವೆಲ್ಲಾ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಮಗು ಹಠ, ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸರ ಬಂದು, ತಂದೆ ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದೇಟೂ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಪೊಲೀಸರು, ತಂದೆ ಮಗುವಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪೋಷಣೆ ಒದಗಿಸುವುದೇ ತಕ್ಕದೆಂದೂ ಈ ವಾದ ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುವಾಗ, ಚೈನೀಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೆರಡು ಏಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅಮೆರಿಕನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಆ ಏಟು 'ಹಿಂಸೆ'ಯಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಮಗುವನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಸಾಕುಸಾಕಾಯಿತು.

ಈ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಅಮೆರಿಕನ್ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳೇ ಕಾರಣ. ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ವಿಚಿತ್ರ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದುಂಟು.

ಫೈಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಲವೇಶ್ಯೆಯರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಅದೊಂದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಡಾಲರ್ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ರೂಪ ತಳೆದಿದೆ. ಆ ಬಾಲವೇಶ್ಯೆಯರಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ಡಾಲರ್ ಸುರಿಸುವವರೇ.

ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಇರುವ ಈ ಕಾಳಜಿ ಹೇಗೆ ಅಳಿದುಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಅವರೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲವೆ? ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ... ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಏಕೆ?

ಲೇಡಿಬಾಯ್ಸ್ ಕ್ಯಾಬರೆ!

ಬ್ಯಾಂಕಾಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೈಡ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಿಮ್, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೂತು ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

ಬ್ಯಾಂಕಾಕಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬುದ್ಧ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಅರಮನೆಗಳು, ತೇಲುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ತಲುಪಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಆಯುಧ್ಯಾ, ಕಾಂಚನಾಬುರಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನೋಡಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿಯಾಂಗ್ ಮೈಗೆ ಹೊರಡುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಂಜೆ, ಅವಳು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಾವು ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಕ್ಯಾಲಿಪೋ ಕ್ಯಾಬರೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು. ನೈಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನೋಡಲು ಹೋಡಾಗ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಟೀಸ್ ಜಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು, ಇದೂ ಅಂಥದೇ ಒಂದೇನೋ ಎನ್ನಿಸಿತು.

'ಕ್ಯಾಲಿಪೋ ಕ್ಯಾಬರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಫೇಮಸ್ ಅದದ್ದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರೋ ಜನ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತೀಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರೋರು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮಿಸ್ ಮಾಡೊಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರೆಲ್ಲಾ 'ಲೇಡಿ ಬಾಯ್ಸ್?... ಹೌದು. ಇದೊಂದು Transvestite Cabaret. ಈ ಗುಂಪು ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶೈಲಿಯ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಬಂದು ನೋಡಿ. ಖಂಡಿತ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಭ್ಯವಾದದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಕಿಮ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಹ ತುಂಬಿದಳು. 'ಸರಿ ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಕ್ಯಾಲಿಪೋ ಕ್ಯಾಬರೆ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡೋಣ' ಎಂದೆವು.

ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ದೀಪಗಳು, ಸುಂದರ ಯುವತಿಯರು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಿದು ಬರುವ ಕುಲುಕುಲು ನಗು ತುಂಬಿದ ಈ ಶೋಗಳು ಸಂಜೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಏಷಿಯಾ ಹೋಟೆಲಿನ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ 350 ಸೀಟುಗಳು. ಇದು ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದು. ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಪಾನೀಯಗಳ ಸರಬರಾಜು. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ 50 ಜನ ಕಲಾವಿದರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯದ ಸುಗ್ಗಿ.

ಗಡಸು ದನಿಯ, ಈ ಅಂದದ 'ಹೆಣ್ಣುಗಳು' ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಜಪಾನಿನ ದಂತಕತೆಯೊಂದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಲೆಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದೆ ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಅಭಿನಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಳು. ನೂರಾರು ವರ್ಷದ ಪರಂಪರೆಯಿರುವ ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಸಮೂಹ ನೃತ್ಯದ ಧಾಟಿ ಅಪ್ರತಿಮ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಟೀನಾ ಟರ್ನರ್ ಆಗಿ, ಮರ್ಲಿನ್ ಮನ್ರೋ ಆಗಿ, ಮಡೋನಾ ಆಗಿ, ಮೈಕೆಲ್ ಜಾಕ್‌ಸನ್ ಆಗಿ ಅವರವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಕುಣಿದರು. ಜನ ಅವರ ಖುಷಿಯ ಲಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಮನ ಮರೆತಂತೆ, ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕಳೆದದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಗಂಡು ದೇಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 'ಸ್ಟ್ರೀಟ್' ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಅದುಮಿಟ್ಟು ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಪ್ರಕೃತಿ ತಮಗೆ ನೀಡಿದ್ದ 'ಸಹಜ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ'ಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿರುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಿಟ್ಟ 'ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗರು' ಇಟ್ಟಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಮೆಚ್ಚುವಂಥಾದ್ದು.

ಸೀರೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು - ಭಾರತೀಯ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಲೆಯ ಒಂದು ಮೇಲ್ನೋಟ

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉಡುಪಾದ ಸೀರೆಯ ಇತಿಹಾಸವು ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದು. ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಈ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಸುಮಾರು 2,500 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇವರು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನೇಯುವುದನ್ನೂ ಕಲಿತರು. ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೇಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೂ ಅರಿತಿದ್ದರು.

Dr. ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದ್

ಸೀರೆ ಎಂಬ ಪದವು ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಶಾಟಿ' ಅಥವಾ ಪಾಲಿ ಭಾಷೆಯ 'ಸಾಡಿ' ಎಂಬ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ

ಪದಕ್ಕೆ ಉದ್ದನೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಸೀರೆಯು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉಡುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದವು. ನೇಯ್ಗೆಕಾರರು ಕೈ ಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ನೇಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸೀರೆಗಳು ಅವುಗಳದ್ದೇ ಆದ ವಿಷೇಶ ವಿನ್ಯಾಸ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಉದಾ: ಬನಾರಸ್ ಸೀರೆ, ಗದ್ವಾಲ್ ಸೀರೆ, ಇಲ್ಲಲ್ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸೀರೆಯನ್ನು 80ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಉಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಉಡಲು 9 ಗಜದ ಸೀರೆ ಬೇಕು, ಇನ್ನು ಇತರ ವಿಧಗಳಿಗೆ 6 ಗಜದ ಸೀರೆಯೇ ಸಾಕು. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ನಿವಿ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚೆಯ ನಿವಿ, ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಒಡಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಉಡುವ ನೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಶೈಲಿ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಡುವ ಶೈಲಿ - ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸೆರಗನ್ನು ತಂದು ಬಲಭುಜದ ಮೇಲಿಂದ ಹೊದ್ದು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣಿ ಹೆಂಗಸರು ಉಡುವ ಕಚ್ಚೆ ಸೀರೆ, ಐಯ್ಯಂಗಾರರು ಮತ್ತು ಐಯ್ಯರ್ ಹೆಂಗಸರು ಉಡುವ 9 ಗಜದ 'ಮಡಿಶಾಲ್' ಸೀರೆ, ಕೊಡಗಿನ ನಾರಿಯರು ಉಡುವ ಶೈಲಿ, ಮಲೆನಾಡಿನವರು ಉಡುವ ಗೊಬ್ಬೆ ಸೀರೆ, ಗೋವಾದ ಕಡೆ ಉಡುವ ಕುನಬಿ ಶೈಲಿಯ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಡುವ ವಿವಿಧ ಶೈಲಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

ಇನ್ನು, ನಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಸೀರೆಯ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ - ಧರ್ಮಾವಾರಂ ಸೀರೆ, ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಸೀರೆ, ಪೋಚಂಪಳ್ಳಿ ಸೀರೆ, ನಾರಾಯಣಪೇಟ್ ಸೀರೆ, ಗದ್ವಾಲ್ ಸೀರೆ, ಮಂಗಳಗಿರಿ ಸೀರೆ, ಕುಪ್ಪಡಮ್ ಸೀರೆ, ಚಿರಾಲ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ - ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಸೀರೆ, ಇಲ್ಲಲ್ ಸೀರೆ, ಮೋಣಕಾಲ್ವೂರು ಸೀರೆ, ಸೂಳೆಭಾವಿ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ತಮಿಳು ನಾಡು-ಕಾಂಚೀಪುರಂ ಸೀರೆ, ಕುಂಬಕೋಣಮ್ ಸೀರೆ, ಮದುರೈ ಚುಂಗಡಿ ಸೀರೆ, ಕೊಯಿಂಬತ್ತೂರ್ ಹತ್ತಿಯ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೇರಳ-ಬಲರಾಮಪುರಂ ಸೀರೆ, ಕಣ್ಣೂರು ಹತ್ತಿಯ ಸೀರೆ, ಕಲ್ಲತ್ತಿ ರೇಶ್ಮೆ ಸೀರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತ - ಬಾಂಧಾನಿ, ಗರ್ಜೋಲಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಜೋಲ ಸೀರೆಗಳು (ಗುಜರಾತ್), ಕೋಟ ಡೋರಿಯ, ಬಾಂಧಾನಿ ಮತ್ತು ಬಾಗ್ರೂ ಸೀರೆಗಳು (ರಾಜಸ್ಥಾನ),

ಉಗಾಡಿ, ಪೈಥನಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಪೇಟ್ ಸೀರೆಗಳು (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ಉತ್ತರ ಭಾರತ - ಚಂದೇರಿ, ಮಹೇಶ್ವರಿ, ಕೋಸ ರೇಶ್ಮೆ ಮತ್ತು ಧೋಕ್ ರೇಶ್ಮೆ ಸೀರೆಗಳು (ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ); ಬನಾರಸ್ ರೇಶ್ಮೆ, ಶಾಲು ಮತ್ತು ತಂಚೋಯ್ ಸೀರೆಗಳು (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)

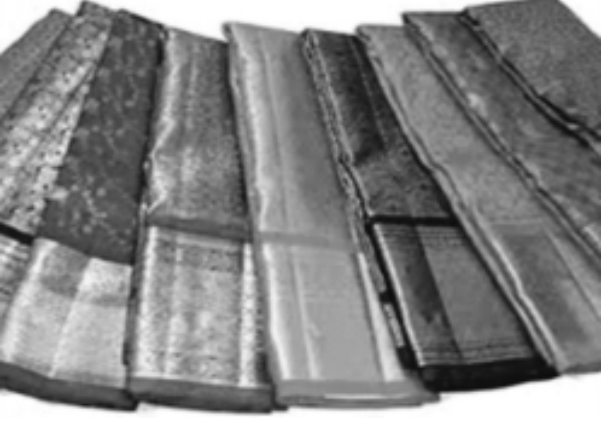
ಪೂರ್ವ ಭಾರತ - ಬಾಲುಚೇರಿ, ಮುಶೀರಾಬಾದ್, ಕಾಂತಾ, ಟಸ್ಸೂರ್ ರೇಶ್ಮೆ, ಶಾಂತಿಪುರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೀರೆಗಳು (ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ); ಮೋಗಾ ರೇಶ್ಮೆ, ಮೇಖಲ ಹತ್ತಿ ಸೀರೆಗಳು (ಅಸ್ಸಾಮ್); ಸಂಬಲ್ ಪುರಿ, ಬಾಂಕೈ ರೇಶ್ಮೆ, ಇಕ್ಕತ್ ರೇಶ್ಮೆ ಸೀರೆ ಇತ್ಯಾದಿ (ಒಡಿಶಾ)

ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೇಯುವ ವಿವಿಧ ಸೀರೆಗಳ ಪೂರ್ಣ list ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಲವು ವಿಧಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಲೆಯು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಈ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ಸೀರೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಏನು? ಇಂದಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೇಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಶೇಷತೆ ಏನು? ಒಂದೆರಡು ವಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಧರ್ಮಾವಾರಂ ಸೀರೆ: ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಧರ್ಮಾವಾರಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ರೇಶ್ಮೆ ಮತ್ತು ಜರಿ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 1153 - 54ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸೀರೆಯ ನೇಯ್ಗೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ರೇಶ್ಮೆಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಸೋಡಾ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ರೇಶ್ಮೆ ದಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅದನ್ನು ಬಣ್ಣ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರಿನೊಡನೆ ಕುದಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅವನ್ನು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜರಿ ದಾರವನ್ನೂ ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಕಾದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಾವಾರಂ ಸೀರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇಬ್ಬರು ನೇಯ್ಗೆಗಾರರು 4 ರಿಂದ 8 ದಿನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಜ್ಜಲವಾದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಈ ಸೀರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀರೆಯ ಒಡಲು ಮತ್ತು ಕರೆ ಅಥವಾ ಅಂಚು (border)ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳದ್ದಾಗಿ, ಸೀರೆಯು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಂಚನ್ನು ನೇಯುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಕಲೆ. ಇದನ್ನು integrated weaving ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೇಶ್ಮೆ ದಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಘನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಬೇಗ ಸುಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಚಂದೇರಿ ಸೀರೆ:ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾಲ್ವಾ ಮತ್ತು ಬುಂಡೇಲ್ಪಂಡ್ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಚಂದೇರಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಚಂದೇರಿ ಸೀರೆಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಶೈಲಿಯ ನೇಯ್ಗೆಯು 12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ನವಿರಾದ ಹತ್ತಿ ದಾರದಿಂದ ನೇಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ರೇಶ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ನೇಯ್ಗೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಕಾಲ ಈ ಸೀರೆಗಳು ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ದಾರದಲ್ಲಿಯೇ ನೇಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇತರ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದ, ಹಗುರವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯ ಈ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಲೆಯು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಕಲೆಯು ಕೆಲವು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಂದೇರಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ನೇಯುವ ಸುಮಾರು 3500 ಕೈ ಮಗ್ಗುಗಳು ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಚಂದೇರಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ನೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀರೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಈ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವ ಅಂಟು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸೀರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಳಪು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸೀರೆಯನ್ನು ನೇಯುವಂತರ ಅದರ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾರಗಳನ್ನು ಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಇವಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಂಧಾನಿ ಸೀರೆ: ಬಾಂಧಾನಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕುಶಲತೆಯ ಕೆಲಸ. ಬಾಂಧಾನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಬಂಧ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಗುರಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಹಿಡಿದೆಳೆದು, ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಕಟ್ಟಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವು ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಗಂಟುಗಳಿಂದ ಸೀರೆಯಮೇಲೆ ಬೇಕಾದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣವು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವು ಅಂಟುವುದಿಲ್ಲ.

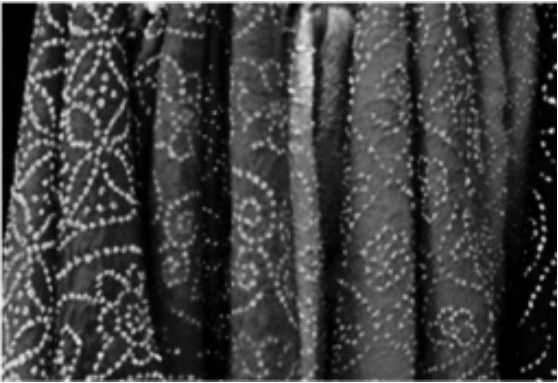
ಇದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ಶೈಲಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಲೆಯು ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ 'ಚುಂಗಡಿ' ಸೀರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪಾರಂಪಾರಿಕವಾಗಿ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಖೊಂಭಿ, ಫರ್‌ಫೋಲ, ಚಂದ್ರಕನಿ, ಶಿಕಾರಿ, ಅಂಬಾದಾಲ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣಕಟ್ಟಲು ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಣ್ಣಗಳು ಕೆಂಪು, ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಹಸಿರು. ಈ ಕಲೆಯು ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರಲು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ನೀರು ಈ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಲವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ. ಈ ರೀತಿಯ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಅವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ:

* ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅವನ್ನು ಬಾಂಧಾನಿ ಅಥವಾ ಲೆಹರಿಯ ಸೀರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

* ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣಕಟ್ಟಿದರೆ, ಅವನ್ನು ಇಕತ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ,

ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕು ಎರಡರಲ್ಲೂ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಆ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಇಕತ್ ಅಥವಾ ಪಟೋಲಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಬೇಗ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದೇ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಕಲೆಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋಚುವುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೀರೆಯನ್ನೂ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪಾರಿಕ ನೇಯ್ಗೆಯ ಕಲೆಯು, ಇಂದಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪುರಾಣಗಳು - ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಅರಸುವಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಋಗ್ವೇದವನ್ನೇ ಉದ್ಧರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೇವರು - ದೇವತೆಗಳು, ಗ್ರೀಕ್ ದೇವತೆಗಳಂತೆಯೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರ - ದ್ವಾಪ್ತ ಪುತ್ರ -ದ್ಯೂಸ್, ಸಿಡಿಲು ಮಿಂಚಿನ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕಸುವಿನ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ವಾಯು-ಗಾಳಿ, ವರುಣ-ನೀರು, ಮಳೆ, ಅಗ್ನಿ-ಬೆಂಕಿ, ಸೂರ್ಯನೇ-ವಿಷ್ಣುವಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಟುತ್ತಾನೆ. ರುದಿರ ಮರುತ್ತಗಳ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಗಾಳಿ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀ. ಇವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಬೆಲೆ ಏನೂ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗಂಡುದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಂಪ್ರೀತಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸು - ಬಲಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ, ಮನುಷ್ಯರ ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ, ದೇವ ದಾನವರ ಕಥೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇವ-ದಾನವರ ಹುಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ವೃತನ ಕಥೆ ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಂದ್ರ ಎಷ್ಟು ಬಲಾಡ್ಯ ಎಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ.

ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಕಥೆಗಳು ಆಕರವಾಗಿವೆ. ಅಮೃತ ಮಥನದ ಕಥೆ ಬರುವುದೇ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವ-ದಾನವರು ತಮ್ಮ-ಅಣ್ಣಂದಿರು, ಕಶ್ಯಪನ ಮಕ್ಕಳು, ಎಂದಿದೆ. ಕಶ್ಯಪನಿಗೆ 17 ಮಂದಿ ಹೆಂಡತಿಯರಿಂದ ದೈತ್ಯರು, ಆದಿತ್ಯ, ನರ, ವಾನರ, ಖಿಗ, ಮೃಗ, ಮತ್ಸ್ಯ, ನಾಗ, ಯಕ್ಷ, ವೃಕ್ಷ, ಕಿನ್ನರ, ಸಸ್ಯ, ಗೆಡ್ಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಸಂತತಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ. ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಹೇಗೆ ಹಗೆಯಾದರು ಎನ್ನುವ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಸನ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯ "ಜಯ" ಎಂದಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹೋರಾಟ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ನಂತರ ಕಥೆ ಹೇಳುವವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 1 ಲಕ್ಷ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳೇ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಂತಕರಿಂದ ಬೆಳೆದು, ಕೇವಲ ಜಗತ್ ಶಕ್ತಿಯೊಂದನ್ನೇ ಅರಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು, ಆ ಜಗತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹುಲು ಮಾನವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಗೆ ಹಲವಾರು ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಮಾನವರಂತೆ ಕಾದಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳೂ, ಈಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹರಿಕಥೆ ದಾಸರು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಯಕ್ಷಗಾನ -ಬಯಲಾಟಗಳು ಅದನ್ನು ಆಡಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳು ಎಂದು ಎಣಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಬರೆದು ಬರೆದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಪುರಾಣಗಳು ಈಗ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಸರಾಗಿವೆ.

ಯಾರಿಗೂ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಮಹಾಶಕ್ತಿಗಳ ಅರಿವಾಗುವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಹಾಶಕ್ತಿಗೆ, ಪಂಚಿಯೋ ಸೀರೆಯೋ ಉಡಿಸಿ, ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಹತ್ತು ಕೈಗಳನ್ನೋ, ಮಹಾಬುದ್ಧಿ ಅನ್ನುವುದರ ಬದಲಾಗಿ, ಹತ್ತು ತಲೆಯನ್ನೋ, ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಹುಲುಮಾನವರಿಗೂ, "ಈತ ನಮ್ಮವನಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾನಲ್ಲ! ನಮ್ಮವನೇ ಇರಬೇಕು. ನಮಗಿರುವುದು ಎರಡೇ ಕೈ, ಒಂದೇ ತಲೆ, ಇವನಿಗೆ ಹತ್ತು ಕೈ ಐದು ತಲೆ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಇವನು ನಮಗಿಂತ ಬಲಶಾಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು", ಅಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಂತೂ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮನ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೆಲೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಚಿತ್ರಗಳೇ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ದೇವರಾಗಿವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 32 ಪುರಾಣಗಳಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಲೀಸಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾದವು" ಎಂದು ಕೊಚ್ಚಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ವೈಷ್ಣವ ಪುರಾಣಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಶೈವ ಪುರಾಣಗಳೂ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿವೆ.

ಅತಿ ಹಳೆಯ ಪುರಾಣಗಳೆಂದರೆ, ಪದ್ಮ ಪುರಾಣ, ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣಗಳು. ಇವೂ ಅಂತಹ ಹಳೆಯ ಪುರಾಣಗಳೇನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ರಿ.ಶ. 2-3ನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಂತರವು. ಭಾಗವತ ಪುರಾಣವಂತೂ 11ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ದೇವಗಿರಿಯಾದವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯ ಎಂಬ ಪಂಡಿತ ಬರೆದದ್ದು. ಯಾದವರನ್ನು ವೈಭವೀಕರಣ ಮಾಡುವುದೇ ಇದರ ಗುರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಸರಾದ ಯಾದವ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಕಥೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣವೂ ಅಂತೆಯೇ. ಗರುಡ ಪುರಾಣವಂತೂ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 17ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದು ವ್ಯಾಸರ ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೂಡ ಜನ ಗರುಡ ಪುರಾಣವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರು ಇದನ್ನು ಅಪರ ಕರ್ಮದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಜನ್ಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದಾಗ, ನರಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಯಾರು, ಯಾವಾಗ, ಗರಗಸದಲ್ಲಿ ಕುಯ್ಯುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಯುತ್ತಾರೆ. ನರಕ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ 'ಗರುಡ ಪುರಾಣದ' ಮೇಲೆ ವಿಡಿಯೋಗಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದಿವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುವ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಗೆಲ್ಲುವುದೇ ಈ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುವ ನೀತಿ.

ಈಗ ಅಮೃತ ಮಥನದ ಕಥೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೊದಲು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಕಥೆ, ಪುರಾಣಗಳ ಅಪ್ಪನಾಗಿದೆ. ಕಶ್ಯಪನಿಗೆ 17 ಹೆಂಡತಿಯರು. ಮೊದಲನೆಯವಳು 'ದಿತಿ', 'ಅದಿತಿ' ಎರಡನೆಯವಳು. ದಿತಿ, ಪ್ರತಿ ಸಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಾಗ, ಅದಿತಿ ಹೊಟಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿ ತುಂಡರಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ದಿತಿ, ದುಃಖದಿಂದ, ಕಶ್ಯಪನೊಡನೆ ಗೋಳಾಡಿದಾಗ, ಆತ, ಅವಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡನೆಯವರು ತುಂಡರಿಸದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿತಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ದೈತ್ಯರು, ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಗಳು. ಅದಿತಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಾದವು, ಆದಿತ್ಯರು, ಅವರು ಅಷ್ಟೇನೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು, ದಿತಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದರಲಿ ಎಂದು, ಇಂದ್ರ ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಹೊಕ್ಕು, ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿದಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದ. 'ಅದಿತಿ' ಎಂದರೆ, ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವವಳು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಮುಠಾಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದಿತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಿತ್ಯರಿಗೆ, ಮರಣವನ್ನು ತಾವು ಗೆದ್ದರೆ, ತಮಗೆ ಸೋಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆದಿತ್ಯನೂ ಪಕ್ಷಪಾತಿ. ಈ ಕೆಲಸ ಕೇವಲ ಬಲಹೀನ ಆದಿತ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಅವರನ್ನು ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಮಥನದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬರುವ ಅಮೃತದಲ್ಲಿ ಸಮಪಾಲು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಥೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೋಸದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಮುರಿದರು, ಅನ್ನುವುದೇ ಈ ಕಥೆಯ ಸಾರಾಂಶ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯೆಂದೆ ಸಾಧಿಸುವ ಪುರಾಣಿಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ. ಈತ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಮೊಮ್ಮಗ. ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ಇವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಟಿ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, "ಯಾರು ನೂರು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿ". ಇದು ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣು ತಮ್ಮವನೇ ಆದ ಶಕ್ತನಿಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ತುಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಅವನ ಧರ್ಮನೀತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ದೀಪಾವಳಿಯ ನಂತರ ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೆ ಬರುವ 'ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ' ಅಥವಾ 'ತುಳಸೀ ವಿವಾಹ'ದ ಕಥೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಜ ಶಂಖಚೂಡನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ತುಳಸಿ "ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆ" ಆಕೆಯ ಪಾತಿವ್ರತೆಯೇ ಶಂಖಚೂಡನಿಗೆ ವಜ್ರಕವಚ. ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ಗೆಲ್ಲಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ಶಂಖಚೂಡನ ವೇಷಧರಿಸಿ, ತುಳಸಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಅವಳ ಮಾನ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅತ್ತ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಂಖಚೂಡನ ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಅವನ ತಲೆ ತುಳಸಿಯ ಕಾಲಡಿಯ ಬಳಿ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ತುಳಸಿಗೆ ತನಗೆ ಆದ ಮೋಸದ ಅರಿವಾಗಿ, ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಕಲ್ಲಾಗು ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವಿಷ್ಣು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಕಲ್ಲಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದು "ಪದ್ಮಪುರಾಣ", "ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ"ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆ. ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ಶಂಖಚೂಡ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನವನ್ನು ಅದ್ಧೂರಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿ, ಪಾಯಸ ಮಾಡಿ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಜನ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಆದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಉಸಿರೇ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಹೋದರೆ, ಅವನು ಅವಳಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅವನು ಚಂಡಾಲ. ತುಳಸಿಗೆ ಮಾನಭಂಗವಾದಾಗ "ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ನಮ್ಮ ವಿಷ್ಣುವಲ್ಲವೇ ಮಾಡಿದ್ದು" ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಡಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಈ ಜನ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳು.

ಇನ್ನು "ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರಜಾ ಕಥೆಗಳು"

ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ, ನೀವು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಹೇಗೆ ಸಾಯುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯ ಹೇಗೆ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸುವುದೇ ಆಗಿವೆ. ಇಂಥಾ "ಹೆದರಿಸುವ" ಕರುಣಾಮಯಿ ದೇವರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾವು ಈ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಗಂಗಾವತರಣದ ಕಥೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗಂಗೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ರಭಸವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕೇವಲ ಶಿವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆತ ಅವಳ ರಭಸವನ್ನು ತಡೆದು, ತನ್ನ ಜಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ನಂತರ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೈಷ್ಣವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಜಾಗವನ್ನು ಬೇಡಿದ ವಿಷ್ಣು, ಒಂದು ಕಾಲಲ್ಲಿ, ಭೂವಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಆವರಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ತೂತು ಮಾಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಂಗೆ ಒಳಬಂದಳು ಎಂದು. ಅಂದರೆ ಈ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಾಲಿಗೆ ತಾಕಿದ ನೀರು, ಶಿವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು, ಎಂದು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಡ್ಡ ಜನಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿರುವಾಗ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ "ಆಚೆ" ಗಂಗೆ ಹೇಗಿದ್ದಳು? ಎನ್ನುವುದು ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

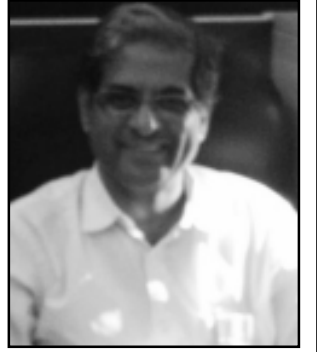
ಇನ್ನು, ಅಯ್ಯಪ್ಪನ ಕಥೆ. ಅಮೃತ ಮಥನದಲ್ಲಿ ಮೋಹಿನಿ ವೇಷಧರಿಸಿ, ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಶಿವ ಅವಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಹುಟ್ಟಿದ ಎನ್ನುವ ಕಥೆ. ದೇವರಿಗೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು - ಗಂಡು ಸಂಬಂಧ ಮಾಡುವ ಚಟ ಈ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೆ.

ಅಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳ ಕಥೆಗಳೂ ಕೊಳಕು ಗಬ್ಬು, ಎನ್ನುವುದು ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಇಂತಹ ಕಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುವುದು ಖಚಿತ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳೆ ಮೆಚ್ಚು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತಲೆನೋವು. ಯಾರ ಯಾರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಷ್ಟೋ, ಅಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯೂ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರೂ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೂ...

ಈ ವರ್ಷ(2018) ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಗಣ್ಯರಿಂದ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾದವು. ಇದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಹುತೇಕ ಸಮಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪಾತ್ರ ಬರಿಯ ಮಹಾರಾಜರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೂಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ತೀವ್ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಈ ಕಿರುಲೇಖನ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಛೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು 1909 ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ವಿ.ಪಿ. ಮಾಧವರಾಯರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿನಂತಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಆದರೂ, ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದಿದ್ದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೈಸೂರಿನ ಹೊರಗೇ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಅದೇ ವರ್ಷ, ಮಾಧವರಾಯರ ನಂತರ ದಿವಾನರಾದ ಆನಂದರಾಯರು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಸೇವೆಯು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ, ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಛೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. 15 ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ 1909 ರಂದು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ.

ಸುಮಾರು 1902 ರಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸಿಂಹಪಾಲನ್ನು (11,000 ಎಚ್.ಪಿ.) ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗೆ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಆಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಡುವಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ದಂಡ ತೆರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಒಳಹರಿವು ಆಗಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪೂರೈಕೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ದಂಡ ತೆರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. (1903 ರಿಂದ 1914 ರ ವರೆಗೆ ತೆತ್ತ ದಂಡ ಸುಮಾರು 38,000 ಪೌಂಡುಗಳು). ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡು ಪ್ರಸ್ತಾವ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಸೇರುವ ಮೊದಲೇ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಛೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಆ ಕರಡು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅದು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಕುದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡು, ಹೊಸದಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹರಹನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು ರೂ. 90 ಲಕ್ಷವಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ರೂ. 253 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವವಿದ್ದ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಹೊರದೇಶ ಪ್ರವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಆಸ್ವಾನ್ (Aswan Low Dam) ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಭಾರೀ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ವಿವರವಾದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ದಿವಾನರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚಿನ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. (1910-11 ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವೇ ಸುಮಾರು 247 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಇತ್ತು). ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೇವೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿನ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಆಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಬರಿಯ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು.

ಇದು ಮಹಾರಾಜರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಬೇಸರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ತಾವು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ದುಡುಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅಭಯಕೊಟ್ಟರು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಮುಂದಿನ ವಾರ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾಣುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಆ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಂತೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಈ ಕಟ್ಟೆಯ ಎತ್ತರ 124 ಅಡಿ. ನೀರು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 48,000 ಮಿಲಿಯನ್ ಘನ ಅಡಿ. ಈ ನೀರಿನಿಂದ 80,000 ಅಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನೂ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿನ 1,50,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಬರಿಯ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಗಳ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನಂಥ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳು ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಡ್ಡಿ ಎದುರಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರವು, ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಿಂದ

ನದೀ ಹೋದಂತೆ ಅಳೆದರೆ ಸುಮಾರು 60 ಮೈಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದ. ಮೆಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನದಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೆಟ್ಟೂರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಿನ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿ, ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿತು. ಮೊದಲ ಹಂತವಾದ 80 ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಂಗಾಮಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿ (Arbitration Committee)ಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಸಾಧಾರಣ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೇಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಬರಿಯ 80 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಮತಿ ದೊರೆತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ನೆಲಗಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ 64 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ 124 ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಲ್ಲಿ 80 ಅಡಿಗೇ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲಗಟ್ಟಿಗೆ ಸುರಿದ ಅಪಾರ ಹಣ, ಪರಿಶ್ರಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಪು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪರವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಲಸ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅನುವಾಯಿತು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಾದಸರಣಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ದೊರಕಿಸಿತ್ತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ 1912 ರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಆನಂದರಾಯರು ನಿವೃತ್ತರಾದಾಗ, ಮಹಾರಾಜರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ದಿವಾನರ ಪಟ್ಟವನ್ನೇರಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ದಿವಾನರ ಪದವಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸ ನಂಬಿಕೆಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು 1915ರ ಜುಲೈ ಒಂದರಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂರ ಬಂದು ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಎದುರಾದವು. ನೆರೆಹಾವಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ

ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ನಿಗದಿತ ದಿನದಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿದರು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಒಡ್ಡಿದ ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಎದೆಗುಂದದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು, ಒಪ್ಪಿದ ದಿನದಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸುವ ಪಣ ತೊಟ್ಟರು. ದಿನದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 2000 ರಿಂದ 10,000 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಎಡಬಿಡದೆ ಕೆಲಸದ ಪಾಳಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸವು ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ದೀಪಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಛೀಘ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಷ್ಟೇ, ಅಲ್ಲದೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ, ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ (representative Assembly) ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ 11 ರಿಂದ 5 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಯೋಜನೆಯತ್ತ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ತಮಗೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಾಡಿದರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಪು ಹೊರಬಂದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಮೂಲ ವಿನ್ಯಾಸದ 124 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿತು. ಮುಂದೆ 1916 ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವೈಸರಾಯರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅನುಮೋದಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಕಟ್ಟೆಯ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

1918 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಜರೊಂದಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಕಾರಣ, ದಿವಾನರ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಆದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಹಠಾತ್ತನೆ ಹೊರಬರದೇ, ಆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟು, ಸುಮಾರು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದ ನಂತರ ಹೊರಬಂದರು. ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ 10ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1918 ರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳು ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 10 ಜೂನ್ 1919 ರಂದು ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಅವರ ನೇರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮುಗಿಯಿತು. ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರ ನಂತರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಿವೃತ್ತರಾದರೂ, ಅವರ ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಯಿತು. ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು "ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಮನಕೊಡುತ್ತೀರಿ" ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕೆಳದಂಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಪೂರೈಕೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲು ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಯೋಜನೆಯ ಜೋಡಣೆ ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚೋಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸಮಿತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳ, 60 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು. ಇದರಲ್ಲ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 9680 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಹುಲಿಕೆರೆ ಕಾಲುವೆ ಎಂಬ ಸುರಂಗ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಸೇರಿತ್ತು.

(ಪುಟ 14ಕ್ಕೆ)

ಮೀರಾಳ ಕೃಷ್ಣ

ಶಾರದಾ ಯು. ಅಂಬೇಸಂಗಿ

ಇಂದಿನ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಲೇಖಕಿ ಮತ್ತು ಕವಿಯಿತ್ತಿಯಾದ ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿ ಯಡಹಳ್ಳಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಗಳಿಂದ ಮುಂಬೈ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಥೆಗಾರಿಕೆ, ಕವನಗಳ ರಚನೆ, ಲೇಖನಗಳು ಸಮಾಜ ಪರಿಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಇವರ ಆರನೆಯ ಕೃತಿಯಾಗಿ, “ಮೀರಾಬಾಯಿಯ ಭಜನೆಗಳು” (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ) ಜೂನ್ ೧೫, ೨೦೧೭ ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆ, ಹಲವಾರು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತಿ ಕೀಳು ಸ್ಥಾನವಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನೀತಿ, ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೇರಿದ್ದು. ಅವರು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ, ಮೌಢ್ಯಗಳ ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಾಜದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಅದರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಂದ ಮುರಿದು, ಹೊರಬಂದು, ಇಹಲೋಕದ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಲೋಕದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ತಮ್ಮ ಪತಿ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರು ಮೀರಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದವರು. ಭಾರತದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗದ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಥಮರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು ಲೇಖಕಿ ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯವರು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಅವರನ್ನು ಅರಿಯುವುದು, ಅರಿತು ತಿಳಿದು ಅವರ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವುದರ ಮಹತ್ವ, ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸುವುದು. ಆ ಪಯಣದ ಫಲವಾಗಿ “ಮೀರಾಬಾಯಿ ಭಜನೆಗಳು (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)” ಕೃತಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಲೇಖಕಿಯೇ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ಥಾವನೆ ಮೀರಾ ಬಾಯಿಯ, ಜೀವನ ಬಾಲ್ಯ, ಬೆಳೆದ ಪರಿಸರ, ಅವಳ ಪರಿವಾರದ ಹಿರಿಮೆ, ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು, ಅವಳ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕವಳಿರುವಾಗ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ, ಕಹಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತುಂಬ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೀರಾಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಕರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೇಖಕಿ “ಮೀರಾಳ ಪ್ರೇಮತತ್ವ” ಎಂದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸುಂದರ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮೀರಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಾರ್ಗ, ಭಕ್ತಿಯರೂಪ, ಆ ದೈವಿಪ್ರೇಮ, ವಿರಹ, ಆಕೆಯನ್ನು ಭಾವಪೂರ್ಣ ಪ್ರೇಮ ಕವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಮೀರಾಳ ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸ ಮತ್ತು ಆರಾಧನೆ ಕುರಿತು ತುಂಬ ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆದ ಅವನನ್ನು “ಬಾರೋ ಮೋಹನನ್ನು, ದಾರಿಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದಳು. “ನಿನ್ನದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಲೆ ನಾನು ಜಗದ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ” ಮೋಹನನ್ನ ಕರೆದು ಕರೆದು, ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಸೋತು ಹೋದ ಮೀರಾ “ಕಬ ದರುಷನ್‌ದೋಗೆ, ಕಬರೆ ಮಿಲೋಗೆ” ಎಂದು ಹಲುಬುತ್ತಾಳೆ ಹಾ ತೊರೆದು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು “ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಮರ್ಪಿತಳಾಗುವ ಮೀರಾಳ ವಿರಹವೇದನೆ ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಲಕುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಸೋತು ಹೋದ ಮೀರಾ ಕೊನೆಗೆ “ಅವನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಅವನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂಬ ಅನುಭೂತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತುರಿಯಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದವಳು. ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲಪುವ ಮುನ್ನ ಅನೇಕ ‘ಮಾನಸಿಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ನೀತಿಗೆಟ್ಟವಳು, ದಾರಿಬಿಟ್ಟವಳು ಎಂಬ ಲೋಕದ ಅಪನಿಂದೆಗೆ ಗುರಿ ಆದಳು. ‘ಸಖಿ ನಾನು ಗೋವಿಂದನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ’ ಎನ್ನುವ ನುಡಿ ಮೀರಾಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಿತು.

ಅನುವಾದ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಸೇತುವೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಕಾರರ ಭಾಷೆ, ಭಾಷೆಯ ರಚನೆಯ ಕಾಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಆ ಕೃತಿಯ ಒಳ -ಹೊರಗಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಅನುವಾದ ಸರಳ. ಇದು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ “ಆಂಡಾಳ್” ಹಾಗೂ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಮೀರಾ ಇವರೆಲ್ಲ ಇಂಥ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದವರು. ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವದಿಂದ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವಕ್ಕೆ ಶರಣಾದವರು ಅಕ್ಕನದು ವಚನಗಳಾದರೆ, ಆಂಡಾಳ್ ಹಾಡಿದ್ದು, ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು, ಮೀರಾಬಾಯಿಯ ಗೀತೆಗಳು ಭಜನೆಗಳೆಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಇವರೆಲ್ಲ ಅರ್ಥದಾಚೆಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ”.

“Translator is another creator” ಅನ್ನುವಂತೆ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಾವ ಮುಖ್ಯ. ಕೃತಿಕಾರನ ಮೂಲಭಾವ ಅರಿತು, ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೇಖಕನ ಈ ಹೊಣೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಲೇಖಕಿ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಬ್ದಗಳ ಸುಂದರತೆ, ಗೇಯತೆ, ಪ್ರಸಬದ್ಧತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಉದಾ :-

೧. ಕಪಟಜೋಗಿಯೇ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತಾಡು ನಗುತಾ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದೆನು ಜಗಸುತ್ತಾ
ನಾನಿದನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ ಡೋಲು ಬಾರಿಸುತ
೨. ನವಿಲಿನ ಮುಕುಟಕುಂಡಲ ಮಕರಾಕರ, ಹಣೆಯಲಿ ಶೋಭಿತ ತಿಲಕಕೇಸರ - ವರ್ಣನೆ

೩. ಚಾತಕವು ಸ್ವಾತಿಯ ಹನಿಗೆ ಕಾಯ್ದಂತೆ, ನೀರಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದ ಮತ್ಸ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ - ಉಪಮೆ

೪. ದೀಪಕೆ ಪತಂಗದ ಪೀಡೆಯಅರಿವೇ, ಎಂದು ಉರಿದು ಬೂದಿಯಾದ ಪರಿಯೇ - ಅಲಂಕಾರ

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೆಣೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಷೆಯಾವದೇಶದ್ದಾದರೂ ಇರಲಿ, ಭಾವ ಸರ್ವತ್ರಬಂದೇ. ಅದರಲ್ಲೂದೇವನ ಕುರಿತು ಮಾಡುವ ಅಂತರಂಗದ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದ ಈ ಭಜನೆಗಳನ್ನು (ವಚನ) ಓಡಿದಾಗ ಮೀರಾಳ ಭಕ್ತಿ, ಭಾವ, ಅನಿಸಿಕೆ ನಮ್ಮ ಶರಣರಂತೆ. ಓದುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಮನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುತ್ತಾ ಹೋದವು.

“ಸಂತೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಂಜಿದೊಡೆ ಎಂತಯ್ಯ” ಎಂದು ಅಕ್ಕ ಹೇಳುವಂತೆ ಮೀರಾ ಬಾಯಿಕೂಡಾ “ಯೋ ಸಂಸಾರಚಹರೇತಿ ಬಾಜಿ” ಈ ಸಂಸಾರವು ಸಂತೆಯ ಗದ್ದಲ”ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಜೀವನದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳಿಗೆ, ನೋವು-ನಲಿವುಗಳಿಗೆ ವಿಮುಖಳಾದ, ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞಳಾದ ಮಿರಾಳನ್ನು ನೋಯಿಸಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣನ ವಿರಹದ ವ್ಯಥೆ ಮಾತ್ರ. ‘ಮೇರೆತೊಗಿರ್ಧರ ಗೋಪಾಲದೂ ಸರೇ ನ ಕೊಯಿ’ಗಿರ್ಧರ ಗೋಪಾಲ ಮಾತ್ರ ನನ್ನವನು, ಬೇರೆಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆರಿಸಿದವಳು. ತನ್ನದೇ ಆದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎದುರಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ನಲುಗದೆ ಕೃಷ್ಣಮಯವಾದವಳು. ಅದಕ್ಕೊಂದೆ ಅವಳನ್ನ ಕೊಲ್ಲಲು ರಾಜ ಕಳಿಸಿದ ವಿಷವು ಆಕೆಗೆ ಅಮೃತಮಯವಾಗಿದ್ದು, ಕಚ್ಚಲು ಕಳಿಸಿದ ಕರಿನಾಗರ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವಾಯಿತು. ಇದರ ಅಂತರಾರ್ಥ ‘ಕಾಯುವವನು’ ಇದ್ದರೆ ಕೊಲ್ಲುವವ ಏನು ಮಾಡಲಾರ’ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇವನಿಗೆ (ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ) ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತವಾದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾನಿ ಮಾಡಲಾರವು ಎನ್ನುವ ತತ್ವದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮೀರಾಳ ಭಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ದಾಖಲಾತಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಉದಾ: ವಿಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಾಣಾ ಅರಿತಿಹೆನು ನಾನು,

ಚಿನ್ನ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟರು ಹೊಳೆವಂತೆ

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲಿ ಬೆಂದು ಗೆಲಿದು ನಾ ನಿಂತೆ

‘ರಾಣೋಜಿಥೆಜಹರ ದಿಯೋ ಮ್ಹಜಾಣೆ

ಜೈಸೆ ಕಾಂಚನ ದಹತ್ ಆಗಿನ ಮೆ

ನಿಕಸಲ್ ಬಾರವಾಣಿ”

ಮೀರಾಳ ಪದ್ಯಗಳು “ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ”ಎನ್ನುವ ತತ್ವದ ಸಹಜತೆ ತತ್ವದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಉದಾ: ಕೇಳೆ ಸಖಿ ನನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ

ಮದುವೆಯಾದೆ ದೀನಾನಾಥನಲ್ಲಿ...

ಐವತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ಜನ ನಿಬ್ಬಣದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಬೃಜನಾಥನೆ ವರನಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿ “ಎನ್ನುವ ಸಾಲುಗಳು ಅಕ್ಕನ “ಅಕ್ಕ ಕೇಳೇ ನಾನೊಂದು ಕನಸು ಕಂಡೆ” ನುಡಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

“ಹಗಲು ನಾಲ್ಕು ಜಾವ ಆಶನಕ್ಕೆ ಕುದಿವರು”ಎನ್ನುವ ಅಕ್ಕನ ಮಾತು “ಐದು ಪ್ರಹರಗಳು ಉದ್ಯೋಗದಿ ಮುಳುಗಿ, ಮೂರು ಪ್ರಹರಗಳು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ..” ಮೀರಾಳ ಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮೀರಾ ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿದವರು. ಅಲೌಕಿಕ ಪ್ರೀತಿಯ ಉನ್ನಾದ, ವಿರಹ ವೇದನೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಸಮಾನ.

“ಬಂದೆನೆಂದು ಬಟ್ಟಿಯ ನೋಡಿ

ಬಾರದಿದ್ದರೆಕರಗಿ ಕೊರಸಿದನವಾ

ತರವಾದರೆ ಬಡನಾದೆ ತಾಯಿ”

ಎಂದು ದೈವಿ ವಿರಹದ ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ವಿರಹದ ನೋವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ,

ಮೀರಾ: “ಹರಿಯ ದರ್ಶನದ ತೃಷೆಯಲಿ ನಯನ

ದಾರಿಯ ನೋಡುತ ಗತಿಸಿವೆ ದಿನ

ರಾತ್ರಿಯಾಗಲು ಬಲು ದುಃಖವಾಯ್ತು ಮನ”ಎಂದು ವಿರಹದ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಉಲಿದಿದ್ದಾಳೆ.

ಮೀರಾಳ ಭಜನೆಗಳಲಿ ಪ್ರೇಮಾಲಪ ಭಾವಾವೇಷ, ಉನ್ನಾದನ ಭಾವಾತಿ ರೇಕ್ನದಲ್ಲಿ ವಿರಹವೇದನೆ ಆಲಾಪ, ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಕಲುಕುವುದು.

ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿರಹದ ಅನುಭವ ಸಹಜ. ಆ ಆತಂಕ. ಚಟಪಟಿಕೆ ಅಸಹನೀಯ. ಮೀರಾ ಅಲೌಕಿಕ ತಲೆಯನ್ನು ವರಿಸಿದವಳು. ಅವನ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವಳು. ಆ ವೇದನೆ ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಸಾವಿಲ್ಲದಕೇಡಿಲ್ಲದರೂ ಹಿಲ್ಲದ, ಚೆಲುವಂಗೆ ನಾನೊಲಿದೆ” ಎನ್ನುವ ಅಕ್ಕನ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಆಕಾರವಿಲ್ಲದ ನಿರಾಕಾರ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಭ್ರಮಿಸಿ

ಮೋಹಿಸಿ, ವಿರಹ ಭಾವದಿಂದ ಆ ಬಳಲುವಿಕೆ; ಮೀರಾ ಕರೆದು, ಕರೆದು ಸೋತು, ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ವನ ಜರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೊಂದು ಬೆಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಮೀರಾ ಅವನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಯಾವಿ, ಮೋಹಕ ಎಂದು ಜರಿದು, ಅವನನ್ನು ಜೋರಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ, “ಹೋಗಬೇಡ ಹೋದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಚಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಆ ಸುಟ್ಟ ಬೂದಿಯನ್ನಾದರೂ ನಿನ್ನ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊ” ಎನ್ನುವ ಅವಳ ಹತ್ಯಾಸೆ, ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವ ಇದೆಯಲ್ಲಾ. ಅದು ಯಾರಿಗೂ ನಿಲುಕದ್ದು. ಉನ್ನತವಾದ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ಭಾವ ‘ತುರಿಯಾತೀತವಾದದ್ದು’ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಮೀರಾಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪ ದರ್ಶನ ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ! ಅವಳು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದಳು. ಪಾವನವಾದವಳು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ (ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣ ಇರುವತನಕ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮೀರಾ ಅವಳ ಭಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಮರಳು. ಕೃಷ್ಣನ ಜೊತೆ ರಾಧೆ ಇದ್ದಂತೆ. ಅವನ ಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೀರಾ ಅಜರಾಮರಳು, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ,

೧. ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯತೆ; ಸರಳ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಶಬ್ದಗಳ ಜೋಡಣೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದ ವಚನಗೀತೆಗಳ ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಕೃತಿಗೆ ಅಂಧತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.
೨. ಮೀರಾಳ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ: ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ, ಒಲವು, ವಿರಹ ವೇದನೆ, ನೋವು ನಲಿವುಗಳ ವ್ಯಥೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ.
೩. ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆ ಗದ್ಯ ಓದಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬದಲು ಒಂದನ್ನು ಹಾಕಿ ಬರೆದರೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಆದರೆ ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವು ಆಗಿರಬಹುದು.

ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀರಾಳ ಭಜನೆಗಳು ರಾಗ, ಪ್ರಾಸ, ತಾಳಗಳ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳು ಆ ಕಾಲದಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮಧ್ಯಯುಗದ ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿ ಯಡಹಳ್ಳಿಯವರು ತಾವು ಓದಿ ಅರಿತು, ಮತ್ತು ಇತರರು ಅರಿಯುವಂತೆ ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದು, ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯ. ಇದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾನಾಡಿಯವರ ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು

ತಳಿರು ತೋರಣ ದಿವ್ಯ, ರಂಗೋಲಿ ಹಸುಂದ
ಬಾಗಿಲನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸೆ ?
ಬೆಳ್ಳಿ ದೀಪಗಳುರಿದು, ಮೊಳಗೆ ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯ
ಬಂದಿಹುದು ವರುಷದ ಮೊದಲ ತೇದಿ ||

ವರುಷದಾದಿಗೆ ಬಂದು, ಬೇವು ಬೆಲ್ಲವ ತಂದು
ಹೊಸ ಹಾದಿ ತೋರುವ ಯುಗಾದಿಯು |
ನೋವು ನಲಿವಿನ ನಡುವೆ, ನಿಕಟ ನೆಂಟಿನ ಗಂಟು
ಇಹುದೆಂದು ಪೇಳ್ವ ... ಯುಗಾದಿ ||

ಇಂದು ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಗಳ ಓಂಕಾರ
ಗಗನ ಮುಟ್ಟಲು ದಿವ್ಯ ವೇದ ಘೋಷ |
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಪಾಡಿ ನಲಿದು ನರ್ತನ ಮಾಡೆ
ಉಕ್ಕಿ ಹರಿತು ಅಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷ ||

ಇಂದು ಹಬ್ಬದ ಹರುಷ, ನಾಳೆ ನಿತ್ಯದ ದುಡಿತ
ಪ್ರೀತಿಯ ನೀತಿ ಇದೆ ಯುಗಾದಿಯು |

ಬೇವು ಬೆಲ್ಲವ ತಿಂದು, ಸುಖ ದುಃಖದಲಿ ಮಿಂದು
ಬದುಕಿನರ್ಥವ ಅರಿಯೆ, ಅದೇ ಯುಗಾದಿಯು ||

ನಿನ್ನೆ ನಿನ್ನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ನಾಳೆ ನಾಳೆಗೆ ಇಟ್ಟು
ಇಂದಿನಾ ದಿನವೊಂದೇ ಎಮ್ಮ ಪಾಲಿನದೆಂದು |
ಜಗದ ಜೀವನ ಮತ್ತೆ ನಗೆಯ ನಂದನವೆಂದು
ಮನಗಾಣಿ ಮನವಾಯ್ತು, ಬಾನಾಡಿ, ಬಾನಾಡಿ ||

- ಭಾರತಿ ಪ್ರಸಾದ ಅವರ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಕಲನದಿಂದ

ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯೂ...

ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಇದಾದ ಮೇಲೂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕಾಲುವೆ ಹಾಗೂ ಸುರಂಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆಗಾಗ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಈ ಯೋಜನೆ 1932 ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ' ಎಂದೂ, ಮೇಲ್ಮಂಡೆಯ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು 'ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆ' ಎಂದೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನೇ ತೆರೆಯಿತು.

ಇದು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಡೆದ ಘಟನಾ ಸರಣಿ. ಮಹಾರಾಜರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ, 1924 ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೂ ಸತ್ಯ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿವಾದವೇ ಅಸಮಂಜಸ. ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ಕಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜರ್ಷಿ ಎಂಬ ಗೌರವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಸೇವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನವೇ ಪುಣೆ, ಸಿಂಧ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಇಬ್ಬರು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿ ಬಂದದ್ದು ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ನಗೆ ಹನಿ

ಪಂಚಭೂತಗಳು: ಪ್ರಪಂಚವೆಂದರೆ ಐದು ಭೂತಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜಗತ್ತು ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಈಗ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ನೀರು, ಆಕಾಶ, ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲದೇ ಈಗ ಪ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಆಧಾರ್‌ಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಸಪ್ತ ಭೂತಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಡಿತರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು: ವೈಫ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವೈಫೈ ಇಲ್ಲದಿದ್ದನು ಐಲ್‌ಫೈಲ್ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಜೋಕೆ !
ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ.

ಗುಂಡ: "ಪಿತ್ತಪಕ್ಷ" ಅಂದರೇನೋ?

ಭಂಡ: ತಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಿತ್ತಪಕ್ಷ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ
ತಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತೃಪಕ್ಷ ಅಂತಾರೆ

ಗುಂಡ: "ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ" ಅಂದರೇನು?

ಭಂಡ: ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು ಕಟ್ಟಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಅಂತಾರೆ

ಗುಂಡ: "ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ" ಅಂದರೆ

ಭಂಡ ಏ ಅಷ್ಟೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ. ಬೆಪ್ಪೆ. ಎಸ್. ಎಮ್.ಕೃಷ್ಣ ಸೇರಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಅಂತಾರೆ.

ಕಲ್ಲು

ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದ

ರಿಸೆಪ್ಷನ್: ಏನು?

ಕಲ್ಲಪ್ಪ: ಕಲ್ಲು

ರಿಸೆಪ್ಷನ್: ಓಹೋ! ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಚೀಟಿ ಮಾಡಿ, ಅಡ್ರೆಸ್ಸು, ವಯಸ್ಸು, ತುಂಬಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಆ ಅಟೆಂಡರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ.

ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಹೋಗಿ ಚೀಟಿ ಪಡೆದು, ಅಟೆಂಡರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು

ಅಟೆಂಡರ್ : ಏನೂ

ಕಲ್ಲಪ್ಪ: ಕಲ್ಲು

ಅಟೆಂಡರ್ : ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು x-ray ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ನಿಂತ

ಅಟೆಂಡರ್: ಕಲ್ಲಪ್ಪನ, ಹೈಟ್, ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಇಟ್ಟು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಳೆದು,

ಒಬ್ಬ ನರ್ಸ್ ಬಂದು, ಕಲ್ಲಪ್ಪನ ಬಿ. ಪಿ, ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು,

ಸೂಜಿಯಿಂದ ರಕ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಳೆದು ಡಾಕ್ಟರ್ ರೂಮಿಗೆ ಕರೆದು

ಡಾಕ್ಟರ್: ಏನು?

ಕಲ್ಲಪ್ಪ: ಕಲ್ಲು

ಡಾಕ್ಟರ್ : ಎಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಲಪ್ಪ: ಹೊರಗೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಬೇಕು?

ಕೊಕ್ಕರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಉಪಾಯ

ವಿಪರೀತ ಬಿಸಿಲು ಇರುವಾಗ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿ ವಿಪರೀತ

ಕೊಕ್ಕರೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಕರಗಿ,

ಅದರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಆಗ ಕೊಕ್ಕರೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಚಕ್ಕನೆ ಕೊಕ್ಕರೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ :

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪೋಷಕ ವರ್ಗ : ರೂ. 10000/-

ದಾತ್ಯ ವರ್ಗ : ರೂ. 5000/-

ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವ : ರೂ. 260/-

ಅರ್ಹತೆ: ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ

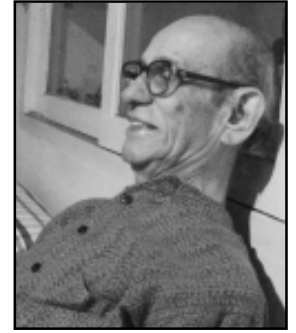
ಅದರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗುವ 18 ವರ್ಷ

ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನ, ಕನ್ನಡ ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲ ಎಲ್ಲ

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಬಹುದು

The Goal

You are amazed how birds and animals are less disturbed than humans. Birds fly from one place to another, search for food, eat, construct nests, bring up offspring and die. They never have doubts of what happens tomorrow.

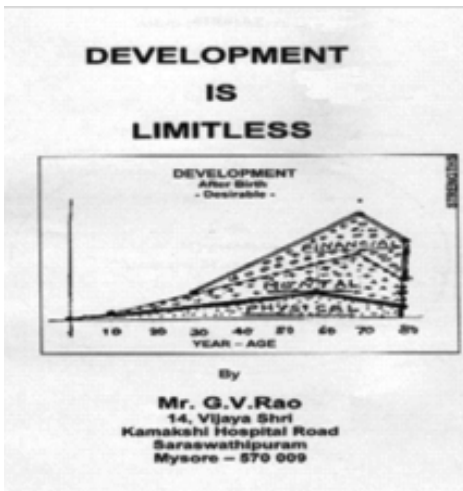

 G.V.Rao

Let us examine the humans. They certainly need food, water, shelter, air and comforts. Food of good quality is necessary for breakfast, lunch, tea and dinner. The larger the family, the greater is the quantity needed. Also, they desire a sweet every day and of different variety.

Water is available in most places and of reasonable quality. But doubt of not getting water tomorrow calls for underground tank, pump, overhead tank, electricity, maintenance etc. Also, humans pollute water, and that calls for purification.

Shelter - Home is no doubt required for all. The desire for an extra room for guests, a rosewood sofa, a geyser; ceiling fan; air conditioner, a extra house for the daughter yet to be married, increases the work load.

Air - Life cannot exist without oxygen. Oxygen comes from trees. We destroy forests and thus have less oxygen, have more carbon dioxide leading to global warning.

Comforts - Certainly there is need for gadgets to : (a) Save time, energy, cost of production, manpower requirement; (b) Improve shelf life of products; (c) Develop hobbies and (d) Enhance mental satisfaction.

However, a clear understanding the difference between necessity and luxury is necessary. Adding more and more luxury items will call for extra resources which are not always available.

From the above, we can conclude that doubts of getting required stuff tomorrow, coupled with endless desires is a difference between Animals and

Humans.

With simple living and high thinking, you are better off.

What is That

In the story of boatman and the Pandit, Pandit asks Boatman whether he knows Ramayana, Mahabharata, Vedanta, Upanishad etc., and the answer was a big No. After a while, the boatman observed a water leak in the boat, and asks the Pandit whether he (Pandit) knew how to swim. No was the answer. While boatman swam across, the Pandit got drowned.

Summary is every one must know how to swim through currents in life and enjoy permanent peace.

Career Planning

1. It is activity to be adopted by every individual, during adult period (25 to 60 years), to earn a salary to have job satisfaction; to generate reserve fund and property; to become responsible and guide the family with the calm mind even during calamities.
2. It is folly to expect the employer to do career planning of all the employees. The individual must plan out his/her career.

Everyone will and must have ambition to reach the top of the Organization. However, the attainable level depends on (a) physical strength (functioning of organs of the body); (b) mental strength (improving knowledge rapport, competence); (C) ethics (establishing accountability and credibility) and (d) spiritual support (meditation).

3. At the end of adult stage, individual must have reserve fund to enjoy life even as senior citizen.

The happy person, by proper career planning, will have reserve fund till his death.

SELF HELP IS THE BEST HELP

RIGHT TO INFORMATION

 Ashwin Vasistha

Right to Information Act 2005 (RTI Act) was enacted with the motto to bring in more transparency in governance and also marks a noteworthy shift for Indian democracy, for the better access of citizens to information. This was notified and duly came into force on 12th October 2005. The Act is applicable to all the Central and State Governments, all government departments and statutory authorities, non-governmental organization which is directly or indirectly funded by the government.

Who is the concerned Person to whom the Application is to be made? Under the RTI Act the Government is bound to appoint a Public Information Office (PIO) and Appellant Authority within each department. In case of Second Appeal then the same shall lie before the State Information Commission or Central Information Commission.

Timeline for the information sought to be furnished?

An Application is made seeking information from the PIO. The PIO is bound to furnish the information so sought by the Applicant within 30 days from the date of receipt of the said Application. In case the said information so sought in the application does not pertain to that department then the application is to be transferred to the concerned person and the information so sought is to be furnished. In case the application is transferred to another department then an additional 5 days is given for furnishing the information.

Appeals

If the Applicant does not receive the information sought or is not satisfied with the information so furnished by the PIO then the Applicant is at the liberty to file an First Appeal with the Appellant Authority within 30 days either from the lapse of 30 days when the information sought is not furnished or from the date on which the reply of the PIO was received.

In case Second Appeal the same is to be filed before the State Information Commission or the Central Information Commission within 60 days. In case the person is not satisfied with the order of the Information Commission then an writ Petition before the High Court would lie.

Exemptions

Sec. 8 exempts from disclosure certain information and contents as stated in Sub-clauses (a) to (j) thereof. Sub-clause (b) exempts information, which is expressly forbidden by any court of law or tribunal or the dispute of which may constitute contempt of court. Sub-clause (g) exempts information the disclosure of which would endanger life, or physical safety of any person or identify the source of information or assistance given in confidence for law enforcement or security purpose. Sub-clause (h) exempts information, which could impede the process of investigation or apprehension or prosecution of offenders. Sub-clause (i) exempts Cabinet papers.

It is important to note that the Act specifies that intelligence and security organizations are exempted from the application of the Act. However, it is provided that in case the demand for information pertains to allegations of corruption and human rights violations, the Act shall apply even to such institutions.

Points to be kept in mind while drafting an RTI Application

1. The information sought should not be in a question format?
2. A Rs 10 Court Fee or an Indian Postal Order is to be attached with the Application
3. The information sought should be precise, to the point and does not create any ambiguity.
4. the Application should be addressed to the concerned Department in-order to avoid unnecessary delay or rejection of application

RTI APPLICATION FORMAT

To,

The Public Information Officer,

(Full Address of the Department)

1. NAME OF THE APPLICANT :
2. ADDRESS OF THE APPLICANT :
3. Contact Number :
4. E-mail ID :
5. PARTICULARS OF INFORMATION :
- i. Subject Matter Of Information :
- ii. The Period Of Which The
Information Relates To :
- iii. Description of The Information :
- 1.
- 2.
- 3.
- iv. Whether Information Is
Required By Post or In Person :
- Post
- v. In Case Of Post
(Ordinary, Registered, Speed) :
- Speed/ Registered

Place:

Date

(Name of the Applicant and Signature)

MATRIMONIAL

ALLIANCE INVITED FOR A SMARATHA KANNADA BRAHMIN GIRL, 5TH JULY 1990, 5.5" HT, KAUSHIKAGOTRA, JYESTHA NAKSHATRA, 2ND PADA, VRISCHIK RASHI, B.COM, C.A, WORKING IN MNC (MALAD), MUMBAI, FROM A PROFESSIONALLY QUALIFIED WELL EMPLOYED, BRAHMIN BOY. CONTACT: TEL: 28950511 (MOBILE) - 9833212752

ALLIANCE INVITED FOR SMARATHA KANNADA BRAHMIN GIRL BORN 11-11-1986, 5'11" PURVA BHADRA NAKSHATRA, MEEN RASHI, FOR CHARTERED ACCOUNTANT WORKING IN REPUTED ORGANISATION IN MUMBAI. WE ARE LOOKING FOR SUITABLE PROFESSIONALY, HIGHLY QAULAIFIED & WELL EDUCATED IN MUMBAI FROM SMARATHA BRAMIN BOYS. CONTACT: 9920123119 EMAIL: vnarendra16@gmail.com

ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾ ಎಂ. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಮತ್ತು ಫೋಲಿಸ್ ಸಂತ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್

ಡಾ. ಲೀಲಾ ಜೋಯಿಸ್

ಆಧುನಿಕ ಮೈಸೂರು (ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮೈಸೂರು ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾ ಎಂ. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರನ್ನು ಸದಾ ನೆನೆಸುತ್ತದೆ. ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಲವಾರು ಮತ್ತು ಇದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ.

ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಿ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುವರು.

ಮಂಡ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಇರ್ವಿನ್ ನೀರಾವರಿಯ ಯೋಜನೆ, ಸಾಗುವಳಿಯ ಏರ್ಪಾಡು, ಮೈಸೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, ಇವಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯೋಜನೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಾಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳು. ಮಿರ್ಜಾರವರು ಮೈಸೂರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಸಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರ, ಭಾರಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣದ ಆಮದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನವಿರುವ ಜನರು, ಅವರ ಬರಮಾಡುವಿಕೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮೈಸೂರನ್ನಾಳಿದ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ದಿವಾನರಿಗೂ ಇದ್ದರೂ, ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಕಾರವಾದದ್ದು ಮಿರ್ಜಾ ಎಂ. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿರ್ಜಾ ಎಂ. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ತಾವು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮುತ್ತದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಹಲವು ತಜ್ಞರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಮಿರ್ಜಾರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿಪರ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿತ್ತು. ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾ ಬರೆದ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಗಳು ಅವರು ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾರವರು 1954 ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅವರ ಆತ್ಮಕಥೆ "My Public Life" ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಂಸೆ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. Maxborn ನೋಬಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕೂಡ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಮಿರ್ಜಾ 1935 ರಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೂ ಭೇಟಿ ಇತ್ತರು. ಮಿರ್ಜಾ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದವರ ಪರಿಚಯಕ್ಕೇ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ Transformers, nuts, bolts, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪದಕದ ಅಚ್ಚು, ಅಳತೆಯ ಸಾಧನಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ The Government Electric Factory ಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡ ಮಿರ್ಜಾರವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್.

ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ 1902 ರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂಯಿಶ್ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಫೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಹುಬೇಗ ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ತಾಯಿಯ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಫೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮುಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೇನು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಹಲ್ಲುಜ್ಜುವ ಬ್ರಷ್ ಅಥವಾ ಬಿಳಿಬೆಡ್ ನೋಡಿದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕಡುಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಹಲವು ಕಾಲ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಹಲವು ಕಾಲ ಪಾದ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ 22ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಇಂಜಿನಿಯರು ಆಗಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿ ಹಲವಾರು ಸ್ವಾಮ್ಯದ (patent) ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. 1935 ರಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತ ದಿವಾನ್ ಮಿರ್ಜಾರವರು ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮಾರಿಸ್‌ರವರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯ್ತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು Electrical Factory ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಅವರ ಖರ್ಚು, ವೆಚ್ಚ, ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಆಹ್ವಾನ ಇತ್ತರು. ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಒಲವೂ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಜಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಸಾರ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಭಾವ ಅವರ ಮೇಲಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದರು. 1925 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು Mysore State Government Electrical Factory ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಮುಂದಾಳುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿತು. 1938 ರ ತನಕ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಸವಲತ್ತನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ, ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ: ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್‌ರವರದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಲಿದಿದ್ದ ಅವರು ಸರಳವಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಾರಿಸ್‌ರವರನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ Apa Pant ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. "ಮಾರಿಸನ್ನು ನಾನು 1927ರಲ್ಲಿ ಅವರ Factory ಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದೆ, ಅವರು ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಯಾರಾದರೂ V.I.P.(ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ) ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಫೀಸು ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಕಾವಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಬರುವಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಜುಗರ ತರುವಂತಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸೂಟು ಧರಿಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಭೇಟಿಯಾದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಬೆಳೆದು, ಅದು ಅವರ ಮರಣದ ತನಕ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್‌ಗೆ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡುವ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯ್ತು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊಸಮಾರ್ಗ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಮಾರಿಸ್ ಫ್ರೈಡ್‌ಮಾನ್‌ಗೆ ಯಾವ ನೆಂಟನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊದಲ ಸಾರಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು, "ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೆಂದೂ ಅನುಭವಿಸದ ಅವರ್ಚನೀಯ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅದುವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮಹರ್ಷಿ, ಭಗವಾನ್ ಇವರ ಅರ್ಥ ಕೂಡ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಾದ

ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಾಕುಲವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡಿ ತಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಆಗಾಗ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಪದ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಪದ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ರಚನೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮತ್ತು 16ನೇ ಶತಮಾನದ “ಅಪ್ಪಯ್ಯ ದೀಕ್ಷಿತ”ರೆಂಬ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಿದೆ ಎಂದು ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ. ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಳೆದರೂ, ಮರಳಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾರಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿತ್ತು. ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿ: ಮಾರಿಸ್ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು ಮತ್ತು ಖಾದಿಯನ್ನು ನೂಲುವದು, ತಾವೆ ತಯಾರಿಸಿದ ನೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸಿ ಧರಿಸುವರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಚರಕಕ್ಕೆ ಹಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ತಮಗೆ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ವಾಯಿಲ್ Aundh UÉ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು (1938)ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಇತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ 2500/- ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ Aundhಗೆ ಹೋದರು. Aundh ಮತ್ತು ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್: Aundh ಪುಣೆ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಾ ಪಂತರವರ ತಂದೆ ಔಂಧ್ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. 72 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶ. ಅಪ್ಪಾ ಪಂತರ ತಂದೆ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಥವಾ ಔಂಧ್‌ನ ಪಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಇದರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಜಗದಂಬೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇವರ ಹಿರಿಯರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು.

ಮೈಸೂರು, ಬರೋಡ, ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ಗಳಂತೆ ಔಂಧ್ ಮುಂದುವರಿದ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ‘ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ’ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ತು. ಅಪ್ಪಾ ಪಂತ್ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಣ್ಣು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲಿದ್ದುದು. ಸಹಜ ಔಂಧ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ರಾಜನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮುಂದು ತರಲು ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಸತತ ಹತ್ತು ವರುಷ ರೈತಾಪಿ ಜನರೊಡನೆ ದುಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಆಶಿಸಿದರು. Decentralised Democracy ಅವರ ಮಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಅವರ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಶಮಿ ವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಆಹಾರ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ಕ್ಷಾಮ, ನೀರಿನ ಬವಣೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಔಂಧ್‌ನ ಜನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆ, ಸ್ಕೂಲು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಸಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಲವು ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂತ್ರಸ್ತಿಯಿಂದ ಇರುವಂತಾಯ್ತು. ಇದೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ಕೈವಾಡ ಮಾರಿಸ್‌ರವರದ್ದು ಮತ್ತು ಜನರ ಚೈತನ್ಯ, ಉತ್ಸಾಹ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ತುಂಬಿದರು. ಮತ್ತೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇವರ ಅನುಕಂಪ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಔಂಧ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ‘ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ ಕಾಲೋನಿ’ ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದರು. ರಾಜ್ಯದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಕೈಗೊಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಟಿಬೆಟ್‌ನವರ ಪುನರ್ವಸತಿ (1958-29). ಟಿಬೆಟ್ ದೇಶದವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿ ಹೊರಬರಬೇಕಾದಾಗ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತು ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಸ್ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ, ಭಾರತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಇದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ರೈತಬಾಂಧವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಿ, ಬೇಡಿ ಐದು ವಸತಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಕೊಟ್ಟರು. ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮನವಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಟಿಬೆಟ್ಟನ್ನರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯ್ತು.

ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹವಿತ್ತು. ಮುಂಬೈನ ಖೇತವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎರಡು ರೂಮಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂತ ನಿಸರ್ಗ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಕಾಣಲು, ಅವರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು ಹಲವಾರು ಮಂದಿ, ನವನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಿಸರ್ಗ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ “ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅವರ ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಮಹಾರಾಜರ ಬೋಧನೆ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿತು. ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತಾಡುವರು. ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಹಲವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್‌ರವರದಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರ ಮುಂದಿಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಮಾರಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ನಿಸರ್ಗದತ್ತರ ಉಪದೇಶ, ಮರಾಠಿ, ಭಾಷಾಂತರದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪುಸ್ತಕ “I am that” ಭಾಷಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರಕುವಂತಾಯ್ತು. ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಮುಗಿದು ಎರಡನೆ ಆವೃತ್ತಿ ತರಬೇಕಾಯ್ತು. 1950 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮತ್ತು ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮರಣ ಮಾರಿಸ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಿತು. 1950ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಾರಣಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಜಘಾಟ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ 1953 ರಲ್ಲಿ All India Khadi and Village Industries ನಲ್ಲೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಂಗಿಯ ನಿಧನ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿದಂದಿನಿಂದ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಒಲವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ತಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ, ಶೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಮಾರಿಸ್ ತಮಗೆ ಸಂದ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಸದಾ ಒಳಿತನ್ನೇ ಬಯಸಿದ ಮತ್ತು ತಾನು ನಂಬಿದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಈ ಕರ್ಮಯೋಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 9, 1976ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮಾರಿಸ್ ಫೈಡ್‌ಮಾನ್ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಾಖಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆ.

(ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ನನ್ನ ಆಣ್ಣ ದಿವಂಗತ ಬಿ.ಎಂ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾರಿ).

ಶ್ರೀರಂಜನಿ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ ಡೊಂಬಿವಲಿ

20ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಂಭ್ರಮ : ಸಂಗೀತ ಭೂಷಣ ಇರುದು ಪ್ರದಾನ ಮುಂಬಯಿ

ಶ್ರೀರಂಜನಿ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ ಡೊಂಬಿವಲಿ ಇದರ 20 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಆರಾಧನ ಮಹೋತ್ಸವವು ಡೊಂಬಿವಲಿ ಪೂರ್ವದ ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಹಾಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಾರತಿ ಜರುಗಿತು. ನಂತರ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ. ವಿ. ರಾಮರತಿನಂ ಅವರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಗಾಯನ ನಡೆಯಿತು. ಪಕ್ಕವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ವಿ. ಶ್ರೀನಾಥ್ (ಪಿಟೀಲು), ಶ್ರೀ. ಎ.ಎಲ್.ನಾಥ್ (ಮೃದಂಗ) ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ (ಖಂಜಿರ) ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಸಮೂಹ ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಪಿಳ್ಯಾರಿ ಗೀತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಲಾಯಿತು.

ಕ್ವಾಟಂ ಮ್ಯೂಜಿಯಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ (ಮುಂಬಯಿ) ಆಪರೇಷನ್ಸ್ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಆರ್. ಗಡಿಯಾರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ, ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 1500 ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಕಲಾವಿದರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಸ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಡೆ ಒಲವು ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳ ಚೆಕ್ ಅನ್ನು ಸಭೆಗೆ ನೀಡಿ, ಸಭೆಯ ಮೊದಲ ಚೀಫ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಶ್ರೀ. ರಾಮರತಿನಂರವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸನ್ಮಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ರಾಮರತಿನಂ ಅವರು ಶ್ರೀರಂಜನಿ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಯು ಸುಮಾರು 20 ವರುಷಗಳಿಂದ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಯುವ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ. ಟಿ. ಎನ್. ಅಶೋಕ್ ರವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ ಎಂದರು. ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಸ್ತೆ ನಾಮಕರಣ ಸಮಾರಂಭ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಪಶ್ಚಿಮ ಲಿಂಕ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್, ಕನ್ನಡ ಮೊದಲ ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಸೊಸೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಸುಂದರಮ್ಮ ಸಮಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕಿರುಪರಿಚಯವನ್ನು ತುಮಕೂರು ಕರಣೀಕ ಟಿ. ಕೆ.ನರಹರಿಯವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಾವದಾನ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂಬ ಗೌರವವನ್ನು ಸಹ ಇವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಈಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇವರ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹಿಂದಿನ

ಸುಮಾರು 70-80 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಲವಾರು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರರಾಗಿ ಬಹಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇಂತಹವರ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇವರನ್ನು ಇಂದು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಇವರು 'ನಾಡು ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ ರಾಯಭಾರಿ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ವರದಿ: ಟಿ. ಎನ್. ಅಶೋಕ್

ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ತಾರಾಲಯ

ಹರಿಪ್ರಸಾದ್ ನಾಡಿಗ್

ಕಳೆದ ವಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕದ ಗೆಳೆಯ ಕ್ಯಾರಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಹತ್ತಿಸಿತು. ತನ್ನ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ 'ಧರಮ್ ಶಾಲಾ' ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ತನಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ನೋಡಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕನಸು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದಿದ್ದ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗದ ಕನಸಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನೆನಪಾದರೂ, ಮಹಾನಗರಗಳ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಾಣುವು. ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟ ಕೃತಕ ಬೆಳಕು ಆಕಾಶವನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಪ್ತ ಋಷಿ ಮಂಡಲ, ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಹಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಲವು ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಆಪ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಆಪ್ಸ್‌ಗಳಂತೂ ಮಕ್ಕಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಲ್ಲವು. ಸ್ಟೆಲೇರಿಯಂ, ಸ್ಕೈ ಮ್ಯಾಪ್, ಸ್ಕೈ ವ್ಯೂ ಮುಂತಾದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ನೇರ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು, ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು ಮುಂಚಿನಂತೆ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಆಕಾಶದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಗ್ರಹ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವ ನಕ್ಷತ್ರ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೆನ್ಸರುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಈ ಆಪ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕತ್ತಲಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತ ಕೂರುವಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ

ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ (Sky Map)

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಚಂದ್ರ ನೋಡಲು ಸಂಜೆಯ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು, ತಡಕಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಚಂದ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರ ಹಿಂದಿನ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ಎಂಬ ಆಂಡ್ರಾಯ್ಡ್ ಆಪ್. ಇವನ್ನು ಬಳಸಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಂದ್ರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಹ ಇರಬಹುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ಕಾಣುವ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪಥದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ಷಿತಿಜದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನೆಡೆ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಹುದು.

ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಪಿಟ್ ಬರ್ಗ್, ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಅಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2012 ರಲ್ಲಿ ಗೂಗಲ್ ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅದರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆಯೆಂಬಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ನಿಜಿ ಮೆಲನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜತೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ಗೂಗಲ್ ಪ್ಲೇ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ಆನ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಕಾಶದಡೆಗೆ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಯಾ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು (ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ), ಅವುಗಳಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜಗಳನ್ನು (ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜವನ್ನು ಚಿತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಗೆರೆಗಳೊಂದಿಗೆ) ನೋಡಬಹುದು. ಈ ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗ್ಯಾಲರಿ ನಿಮಗೆ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೌರವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ಅದ್ಭುತ ನೆಬ್ಯೂಲಾಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ಯಾಲಾಕ್ಸಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮಜಾ ಕೊಡುವ ಫೀಚರ್ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಯಾವುದೇ ದಿನ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳು ಹಾಗೂ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದವು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾದ ಟೈಮ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಆಯ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿಯ ದಿನ ಚಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಸ್ಟೆಲೇರಿಯಂ ಮೊಬೈಲ್ ಸ್ಕೈಮ್ಯಾಪ್ (Stellarium); ಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸುವವರ ನಡುವೆ ತುಂಬ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದು 'ಸ್ಟೆಲೇರಿಯಂ' ಮುಂಚೆ ಈ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಡೆಸ್ಕ್ ಟಾಪ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಲ್ಲಿ, ಲ್ಯಾಪ್ ಟಾಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾವುಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ಮೂಲದ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದು ಇದರ ಆಂಡ್ರಾಯ್ಡ್ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ.

ನಾಸಾ ಆಪ್ಸ್ (NASA): ಅಮೇರಿಕದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ NASA ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು 16000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು 14000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಆಪ್ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಶನಲ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿನ ಲೈವ್ ಎಚ್ ಡಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ವಿಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರಣ ಕೂಡ ಇದೆ. ನಾಸಾ ಟಿ ವಿ ಚ್ಯಾನಲ್ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಸ್ಕೈವ್ಯೂ (Sky View): ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಗೂಗಲ್ ಪ್ಲೇ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿ ಎಡಿಟರ್ಸ್ ಚಾಯ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಕೈವ್ಯೂ ಕೂಡ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಸಕ್ತಿಗೊಂದು ಉತ್ತಮ ಆಪ್. ಆಗ್ಮೆಂಟೆಡ್ ರಿಯಾಲಿಟಿ ಸರ್ವೋಟ್ ಇರುವ ಈ ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ 'ಸ್ಪೇಸ್ ನ್ಯಾವಿಗೇಟರ್' ಬೈನಾಕ್ಯುಲರುಗಳಿಗೂ ಸರ್ವೋಟ್ ಇದೆ.

ADVERTISEMENT TARIFF FOR 'NESARU'

Sr. No.	Category Issue Basis	Yearly (in Rs)	Half-Yearly (in Rs)	Casual Issue (in Rs)
1.	Back Cover (Colour)	50,000	30,000	7,500
2.	Inside Back Cover (Colour)	40,000	25,000	7,500
3.	Inside Front Cover (Colour)	40,000	25,000	7,500
4.	Colour Inside Paper	30,000	20,000	7,000
5.	Black and White Full page	25,000	18,000	4,000
6.	Black and White Half page	15,000	10,000	2,500
7.	Members who wish to share their happiness / important occasions with other members of the association will be given half page coverage at a discounted price of Rs. 500/- per issue.			

Advertiser's to note

- Yearly advertisers will be given 1 page coverage by way of an article once every six months.
- Half-yearly advertisers will be given 1 page coverage by way of an article.
- Cheques are to be issued in the name of 'The Mysore Association'
- All payments are to be made in advance.
- Last date for receipt of the advertisement and payment is 20th of each month.
- For further clarification regarding the advertisements you may contact the Editor of the Magazine.

All correspondence be sent to the following address:

The Editor,
'Nesaru' Magazine,
 The Mysore Association, Bombay,
 393, Bhau Daji Road, Matunga,
 Mumbai - 400 019.
 Ph: (022) 2402 4647, 2403 7065.
 Email: mysoreassociation.mumbai@gmail.com

“ನೇಸರು” ಜಾಗತಿಕ ಕನ್ನಡ ‘ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ’-2018

ಮುಂಬಯಿ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಈ ವರ್ಷದ “ನೇಸರು” ಜಾಗತಿಕ ಕನ್ನಡ ‘ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ’-2018 ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಕುರಿತಂತೆ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ	: ರೂ.	10,000/-
ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ	: ರೂ.	5,000/-
ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ	: ರೂ.	3,000/-
ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಬಹುಮಾನ	: ರೂ.	1,000/- (ಇಬ್ಬರಿಗೆ)

ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು:

- 1) ಕವನಗಳು ಸ್ವರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅನುವಾದ, ಅನುಕರಣೆ ಆಗಿರಬಾರದು.
- 2) ಕವನಗಳು ಸುಮಾರು 30 ಸಾಲಿನ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿ. ಕಾಗದದ ಒಂದೇ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ. (ಹಸ್ತ ಲಿಖಿತ ಯಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮುದ್ರಿತ). ಇಮೈಲ್ ಮೂಲಕವೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.
- 3) ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ, ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಇಮೈಲ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ.
- 4) ಒಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಕವನವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- 5) ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಂದ ಕವನಗಳನ್ನು ಮರಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- 6) ತೀರ್ಮಾನಗಾರರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ.
- 7) ಕವನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅಂತಿಮ ದಿನಾಂಕ 30.04.2018
- 8) ತೀರ್ಮಾನಗಾರರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು 15.06.2018ರ ನಂತರ ಜಾಹೀರುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಕವನಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಮಾಸಿಕ “ನೇಸರು” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲ www.mysoreassociation.in ಹಾಗೂ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಫೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

Postal Address: The Mysore Association, Mumbai
 393, Bhau Daji Road, Matunga (E), Mumbai – 400019.
 Tel: 022- 2402 4647, 2403 7065.

ಮುಂಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು :-

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ
 ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನಾಚರಣೆ
 ಏಪ್ರಿಲ್ 14, 2018 ಸಂಜೆ 6.00 ಕ್ಕೆ
 ಶ್ರೀ. ಪಾಲ್ಗುಣ ರುದ್ರಪಟ್ಟಣ
 ಅವರಿಂದ
 “ಶ್ರೀಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಹೆಜ್ಜೆ
 ಗುರುತುಗಳು”
 ಕಂತು ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ತೋರಿಕೆಗಳು

ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ
 “ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯೆ”
 ಬುಧವಾರ, ಏಪ್ರಿಲ್ 18, 2018
 ಸಂಜೆ 5.30

One day Picnic to Ambernath, Titwala:
 Date: 29th April 2018
 Contribution will be
 informed shortly

ಎಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕು